

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

SBF 306 AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ.....	3
2. AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ DERSİ	5
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı.....	5
2.2. Eğitim Modeli	5
2.3. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşam Kültürü Dersi Uzaktan Eğitim Politikası.....	5
2.4. Dersin Genel Hedefleri	5
2.5. Dersin Programdaki Yeri	5
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri	5
2.7. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanımları	6
2.8. Dersin Değerlendirmesi	6
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ	7
3.1. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Haftalık Ders İçeriği.....	7
4. DERS KONUSU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....	14
5. DERSİN KAYNAK ve KANIT LİSTESİ.....	19
5.1. Kaynak Listesi	19
5.2. Kanıt Listesi.....	21

TC.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ

Misyonumuz: Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz: Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları:

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları:

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.

8. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.

9. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: Kültür, evre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik ğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve ğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu ders, aile olmak ve birlikte olmanın toplum ve çocuk açısından önemi, ailede kriz yönetimini, uyumu, kültürün etkisini ve farklılıkları anlamayı ve baş edebilmeyi öğretmeyi amaçlamaktadır.

2.2. Eğitim Modeli

Dersin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşam Kültürü Dersi Uzaktan Eğitim Politikası

Uzaktan eğitim olanakları ve dijital alan fırsatlarını kullanılarak;

- Bir paydaş olarak öğrencilerin etkin katılımıyla potansiyellerinin desteklenmesi,
- Birey, aile ve toplumu koruyucu önlemlerin, sağlığı koruma ve geliştirme amacına yönelik etkin kullanım farkındalığının oluşturulması ve becerisinin kazandırılması,
- Öğretim elemanı ve öğrenci etkileşiminin dijital güvenlik sınırları içerisinde kesintisiz devamlılığının sağlanmasıdır.

2.4. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

1. Aile kavramını, tiplerini, sağlıklı ailenin özelliklerini bilmesi
2. Ailenin toplum için önemini bilmesi ve bununla ilgili olarak toplum sağlığına yönelik uygulama becerilerine sahip olması
3. Kültür ve farklılıkların aile hayatı ve birlikte olma üzerine etkisini bilmesi,
4. Parçalanmış aile ve özellikleri ile çocuk ve toplum üzerine etkisini bilmesi,
5. Evlilik ve eş uyumu konularını bilmesi.

2.5. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıfının bahar döneminde seçmeli ders olarak verilir. Haftada 2 saat teorik, 2 ECTS kredilik bir derstir.

2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin işlenişinde; power-point sunum, soru-cevap, atölye, görsel materyaller gibi aktif öğrenme yöntemleri kullanılır. Öğrencinin ders kaynağından ilgili konuyu okuyarak gelmesi ders verimini artırması için önemlidir. Derste kullanılan öğrenim materyali dersin sonunda Google Classroom sistemi üzerinden öğrencilerle paylaşılmaktadır.

2.7. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Derslerde hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde sunular ve etkinliklerden yararlanılmaktadır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak hemşirelik tanıları aşağıdaki gibidir.

Hemşirelik Tanıları Tablosu
1) Bilgi Düzeyinde Güçlenmeye Hazıroluş
2) Sağlığı Geliştirme Davranışları (Spesifik)
3) İletişimde Güçlenmeye Hazır Oluş
4) Sağlığını Yönetmede Güçlenmeye Hazır Oluş
5) Çocuk Yetiştirme Süreçlerinde Güçlenmeye Hazır Oluş
6) Cinsellik Örutülerinde Etkisizlik
7) Aile İçi Süreçlerin Devamlılığında Bozulma

2.8. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirmesini bir ara sınav, bir final sınavı notu oluşturmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliği uygulanmaktadır.

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

3.1. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Haftalık Ders İçeriği

TARİH	KONU	ÖN HAZIRLIK/KAYNAKÇA
1. Hafta	Dersin tanıtımı ve tanışma	
2. Hafta	Aile ve aile tiplerinin tanımı	<ul style="list-style-type: none">• Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.• Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570.• Canatan, K., Yıldırım, E.(2009).Aile sosyolojisi. Açılım Kitap.ISBN:978-9944-105-12-5.• Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129. <p>Kanıt: Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. <i>Biannual Journal of Applied Counseling</i>, 7(2), 1-16.</p>
3. Hafta	Dünyada ve Türkiye’de aile kavramı ve geçmişten günümüze tarihi	<ul style="list-style-type: none">• Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.• Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya.• Aktaş, G. (2015). Türkiye'de Aile Sosyolojisi Çalışmalarına Genel Bir Bakış. <i>Journal of Sociological Studies/Sosyoloji Konferansları</i>, (52).• Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570.• Çil, A. (2013). İsrail’de Toplumsal Yapı: Evlilik ve Aile. Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Sosyoloji Ve Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.• Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129.

		Kanıt: Erdogan, I., Rondi, E., & De Massis, A. (2020). Managing the tradition and innovation paradox in family firms: A family imprinting perspective. <i>Entrepreneurship Theory and Practice</i> , 44(1), 20-54.
4.Hafta	Ailede güven, rol ve güç dağılımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570. • Canatan, K., Yıldırım, E.(2009).Aile sosyolojisi. Açılım Kitap.ISBN:978-9944-105-12-5 • Feeley, N., Gottfried, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. <i>Journal of Family Nursing</i>, 6(1); 9-24. <p>Kanıt: Kancheva, I. R. (2017). Gender role distribution in residential real estate family decision making. <i>Network Intelligence Studies</i>, 5(10), 123-130.</p>
5.hafta	Ailede iletişimin önemi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şahin, S., & Neriman, A. R. A. L. (2012). Aile içi iletişim. <i>Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi</i>, 1(3), 55-66. • Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. <i>Journal of Human Sciences</i>, 8(1). • Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayınları, İstanbul. • Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara. • Sayan, A. (2014).Kültürler Arası Hemşirelik. Editörler: Seviğ Ü, Tanriversi G. Akademi Basın. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. <i>Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi</i>,25;41-49. <p>Kanıt: Wittenberg, E., Buller, H., Ferrell, B., Koczywas, M., & Borneman, T. (2017, December). Understanding family caregiver communication to provide family-centered cancer care. In <i>Seminars in oncology nursing</i> (Vol. 33, No. 5, pp. 507-516). WB Saunders.</p>

6.Hafta	Kültürün Aile Üzerinde Etkisi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. <i>Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi</i>, (58), 197-216. • Sayan, A. (2014).Kültürler Arası Hemşirelik. Editörler: Seviğ Ü, Tanriversi G. Akademi Basın. Kanıt: Kläusler-Troxler, M., Petry, H., Lanter, R., & Naef, R. (2019). Implementing Family Systems Nursing through a participatory, circular knowledge-to-action research approach in women's health. <i>International Practice Development Journal</i>, 9(2), 5.
7. Hafta		
8.Hafta	Evlilik ve Aile	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şentürk, Ü. (2012). Parçalanmış aile çocuklarının eğitimdeki başarı/başarısızlık durumu (Malatya örneği 2006). <i>Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi</i>, 7(29), 105-126. • Şentürk, Ü. (2006). Parçalanmış aile çocuk ilişkisinin sebep olduğu sosyal problemler (Malatya uygulaması). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi. • ULUSOY, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. <i>Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i>, 22(2). • Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. <i>OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi</i>, 3(4), 7-35. • Candan, G. (2006). <i>8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı</i> (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). • Üreyen, S. (2019). <i>Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının</i>

		<p><i>eğitiminde karşılaştığı sorunlar</i> (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).</p> <p>Kanıt: Russell, L. T., Beckmeyer, J. J., & Su-Russell, C. (2018). Family-centered care and positive developmental outcomes for youth with special health care needs: Variations across family structures. <i>Journal of family nursing</i>, 24(1), 29-59.</p>
9.Hafta	Ailede Sevgi Aktarımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Canel, A. N. (2012). Evlilik ve aile hayatı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. İstanbul, Turkey. • Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. <i>Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 5(13), 135-141. • Algan, C. (2018). <i>Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması</i> (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi). • Tellioğlu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. <i>Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 3(1), 127-140. • Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. <i>Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi</i>, 17(39), 59-74. • Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. <i>Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi</i>, (58), 197-216. <p>Kanıt: Oxhandler, H. K., & Parrish, D. E. (2018). Integrating clients' religion/spirituality in clinical practice: A comparison among social workers, psychologists, counselors, marriage and family therapists, and nurses. <i>Journal of clinical psychology</i>, 74(4), 680-694.</p>
10.Hafta		
11.Hafta	Ailede Sosyalleşmenin Önemi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Erdiñç, İ. (2018). <i>Evli çiftlerde, evlilik uyumu, cinsel yaşam doyumunu ve yaşam doyumunu</i>

		<p><i>arasında ki ilişkinin incelenmesi</i> (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sakarya, E. (2018). <i>Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler</i> (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı). • Kaya, N. (2017). <i>Kırsal ve kentsel alanda yaşayan evli kadınların evlilik uyumu, evlilik doyumu ve ilişkilerde mutluluk düzeylerinin karşılaştırılması ve incelenmesi</i> (Master's thesis, İstanbul Ticaret Üniversitesi). • Erkılnç, M. M. (2020). <i>Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi</i> (Master's thesis, Işık Üniversitesi). • Altun, Ö. Ş., Polat, Ü., Apay, S. E., & Olcun, Z. Kadınlarda Evlilik Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. <i>Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi</i>, 3(2), 82-90. <p>Kant: Varışoğlu, Y. Y., & Oskay, Ü. Y. (2018). The meaning of sexuality in advanced age: A qualitative study in Turkey. <i>Sexuality & Culture</i>, 22(4), 1507-1515.</p>
12.hafta	Eş Uyumu ve Birlikte Yaşama Kültürü	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Feeley, N., Gottlieb, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. <i>Journal of Family Nursing</i>, 6(1); 9-24. • Gençtan, E.(2002) İnsan Omak. Matis Yayınları, İstanbul. • Özbey, S. (2012). Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. <i>Kastamonu Eğitim Dergisi</i>, 20(1), 43-62. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi,25;41-49. <p>Kant: Ågård, A. S., Hofhuis, J. G., Koopmans, M., Gerritsen, R. T., Spronk, P. E., Engelberg, R. A., ... & Jensen, H. I. (2019). Identifying improvement opportunities for patient-and family-centered care in the ICU: using qualitative methods to understand family</p>

		perspectives. Journal of critical care, 49, 33-37.
13.hafta	Ailede kriz yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.
14.hafta	Çocuklu ailelere yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şahin, S., & Neriman, A. R. A. L. (2012). Aile içi iletişim. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(3), 55-66. • Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. Journal of Human Sciences, 8(1). • Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayınları, İstanbul. • Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi,25;41-49. Kant: Moreira, M. D. D. S., & Gaíva, M. A. M. (2017). Approach of the child's life context in the nursing appointment. Revista de Pesquisa: Cuidado é Fundamental Online, 9(2), 432-440.
15.Hafta	Aile ve Yaşlı ilişkisi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Öztop, H., Şener, A., & Güven, S. (2008). Evde bakımın yaşlı ve aile açısından olumlu ve olumsuz yönleri. <i>Yaşlı sorunları araştırma dergisi</i>, 1(1), 39-49. • Kalınkara, V., & Kalaycı, İ. (2017). Yaşlıya Evde Bakım Hizmeti Veren Bireylerde Yaşam Doyumu, Bakım Yüğü Ve Tükenmişlik. <i>Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi</i>, 10(2), 19-39. • Işık, K. (2013). <i>Yaşlı hastaya evde bakım verenlerin yaşam doyumları ile bakım yükleri arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler</i> (Master's thesis, İnönü Üniversitesi). • Bilgili, N., & Kubilay, G. (2003). Yaşlı bireye bakım veren ailelerin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. <i>Sağlık ve Toplum</i>, 13(1), 35-43. Kant: Pak, M. (2020). The prevalence and associated risk factors of elder abuse among

		older people applied to the family health center in the rural district of Turkey. Social work in health care, 59(4), 236-256.
16.Hafta	Ölüm ve Aile	<ul style="list-style-type: none">• Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.• Feeley, N., Gottlieb, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. Journal of Family Nursing, 6(1); 9-24.• YAPICI, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570.• Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129.• Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya.• Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. <i>Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 5(13), 135-141. <p>Kant: Swan, M. A., & Eggenberger, S. K. (2020). Early Career Nurses' Experiences of Providing Family Nursing Care: Perceived Benefits and Challenges. <i>Journal of Family Nursing</i>, 1074840720968286.</p>

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

<p><i>Sağlığın Sosyal Becerileri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet) 2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma) 3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su) 4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler) 5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim) 	<p><i>Hasta Güvenliği Hedefleri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Basınç yaralarının önlenmesi 2. Bilgi güvenliği 3. Güvenli cerrahi 4. Güvenli doğum 5. Güvenli hasta devri 6. Hatalardan öğrenme 7. Hasta ve hasta yakını katılımı 8. Hastaların doğru tanımlanması 9. Hasta düşmelerinin önlenmesi 10. Hastaların güvenli transferi 11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi 12. İlaç güvenliği 13. Kan güvenliği ve yönetimi 14. Kardiyak arrest yönetimi 15. Malzeme ve cihaz güvenliği 16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği 17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele 18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi 19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele 20. Radyasyon güvenliği 21. Teşhiste hasta güvenliği 22. Tesis güvenliği 23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi
---	--

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Aile ve Aile Tiplerinin Tanımı	1	Bilişsel: Aileyi ve aile tiplerini bilme ve tanımlama Duyuşsal: Aile sağlığını değerlendirme Psikomotor: Aileye ilişkin	1,2,3	Sunum	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10

		veri toplama						
Dünyada ve Türkiye’de Aile Kavramı Ve Geçmişten Günümüze Tarihi	1	Bilişsel: Dünyada ve Türkiye’de geçmişten günümüze aile kavramını bilme ve tanımlama Duyuşsal: Dünyada ve Türkiye’de geçmişten günümüze aileyi değerlendirme Psikomotor:---	1,8,9	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Ailede Güven, Rol ve Güç Dağılımı	2	Bilişsel: Ailede güven, rol ve güç dağılımını bilme ve tanımlama Duyuşsal: Aileyi güven, rol ve güç dağılımı açısından değerlendirme Psikomotor: Ailede güven, rol ve güç dağılımı ile ilgili veri toplama	2,3	Sunum	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Ailede İletişimin Önemi	2	Bilişsel: Ailede iletişimin önemini bilme Duyuşsal: Ailede iletişimi değerlendirme Psikomotor: Ailede iletişimi geliştirmeye yönelik etkinlik planlama	2,3,4	Sunum Soru – Cevap Atölye	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Kültürün Aile Üzerinde Etkisi	3	Bilişsel: Kültürün aile üzerinde etkisini bilme Duyuşsal: Aileyi kültürel özellikleri açısından değerlendirme	2,4	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli	1,2,3,4	2,7,8	3,10

		Psikomotor: Kültürün aile üzerindeki etkisi ile ilgili veri toplama			sınav)			
Evlilik ve Aile	5	Bilişsel: Evlilik ve aile sürecini bilme ve tanımlama Duyuşsal: Evlilik ve aile sürecini değerlendirme Psikomotor: Evlilik ve aile sürecine ilişkin veri toplama	1,2,4,	Sunum Beyin Fırtınası Atölye	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Ailede Sevgi Aktarımı	5	Bilişsel: Ailede sevgi aktarımını bilme ve tanımlama Duyuşsal: Aileyi sevgi aktarımı açısından değerlendirme Psikomotor: Ailede sevgi aktarımına ilişkin veri toplama	2,3	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Ailede Sosyalleşmenin Önemi	5	Bilişsel: Ailede sosyalleşmenin önemini bilme Duyuşsal: Ailede sosyalleşme durumunu değerlendirme Psikomotor: ailede sosyalleşmeye ilişkin veri toplama	2,3,4	Sunum Beyin Fırtınası Soru-cevap	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10

Eş Uyumu ve Birlikte Yaşama Kültürü	5	Bilişsel: Eş uyumu ve birlikte yaşama kültürünü bilme ve tanımlama Duyuşsal: Aileyi eş uyumu açısından değerlendirme Psikomotor: Ailede eş uyumu ile ilgili veri toplama	2,3	Sunum Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Ailede Kriz Yönetimi	5	Bilişsel: Ailede kriz yönetimini bilme Duyuşsal: Ailenin kriz yönetimini değerlendirme Psikomotor: Ailenin kriz yönetimine ilişkin veri toplama	1,2,8	Sunum Soru-cevap	Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Çocuklu Ailelere Yaklaşım	1	Bilişsel: Çocuklu ailelere nasıl yaklaşacağını bilme Duyuşsal: Çocuklu aileleri değerlendirme Psikomotor: çocuklu aileler ile ilgili veri toplama	1,2,3,7	Sunum Görsel Materyal Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
Aile ve Yaşlı İlişkisi	2	Bilişsel: Ailede ve yaşlı ilişkisini bilme ve tanımlama Duyuşsal: Aile ile yaşlı ilişkisini değerlendirme Psikomotor: Aile ve yaşlı ilişkisi ile ilgili veri toplama	1,2,3,7,8	Sunum Görsel Materyal	Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10

Ölüm ve Aile	2	Bilişsel: Ölüm ve aile ilişkisini bilme Duyuşsal: Ölüm ve aile ilişkisini değerlendirme Psikomotor: Ailede ölüm kavramı ile ilgili veri toplama	1,2,6,8	Sunum Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı (çoktan seçmeli sınav)	1,2,3,4	2,7,8	3,10
--------------	---	--	---------	--------------------------	---	---------	-------	------

5. DERSİN KAYNAK ve KANIT LİSTESİ

5.1. Kaynak Listesi

- 1) Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.
- 2) Şahin, S., & Neriman, A. (2012). Aile içi iletişim. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(3), 55-66.
- 3) Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. Journal of Human Sciences, 8(1).
- 4) Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayınları, İstanbul.
- 5) Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara.
- 6) Canel, A. N. (2012). Evlilik ve aile hayatı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. İstanbul, Turkey.
- 7) Aktaş, G. (2015). Türkiye'de Aile Sosyolojisi Çalışmalarına Genel Bir Bakış. *Journal of Sociological Studies/Sosyoloji Konferansları*, (52).
- 8) Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya.
- 9) Şentürk, Ü. (2012). Parçalanmış aile çocuklarının eğitimdeki başarı/başarısızlık durumu (Malatya örneği 2006). *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 7(29), 105-126.
- 10) Şentürk, Ü. (2006). Parçalanmış aile çocuk ilişkisinin sebep olduğu sosyal problemler (Malatya uygulaması). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi.
- 11) Ulusoy, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(2).
- 12) Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 7-35.
- 13) Candan, G. (2006). *8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- 14) Üreyen, S. (2019). *Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar* (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

- 15) Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(13), 135-141.
- 16) Algan, C. (2018). *Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması* (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi).
- 17) Tellioglu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 127-140.
- 18) Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(39), 59-74.
- 19) Erdinç, İ. (2018). *Evli çiftlerde, evlilik uyumu, cinsel yaşam doyumu ve yaşam doyumu arasında ki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- 20) Sakarya, E. (2018). *Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler* (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
- 21) Kaya, N. (2017). *Kırsal ve kentsel alanda yaşayan evli kadınların evlilik uyumu, evlilik doyumu ve ilişkilerde mutluluk düzeylerinin karşılaştırılması ve incelenmesi* (Master's thesis, İstanbul Ticaret Üniversitesi).
- 22) Erkinç, M. M. (2020). *Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Işık Üniversitesi).
- 23) Altun, Ö. Ş., Polat, Ü., Apay, S. E., & Olcun, Z. Kadınlarda Evlilik Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 82-90.
- 24) Sayan, A. (2014). *Kültürler Arası Hemşirelik*. Editörler: Seviğ Ü, Tanrıverssi G. Akademi Basın.
- 25) Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (58), 197-216.
- 26) Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 5(4), 1544-1570.
- 27) Canatan, K., Yıldırım, E.(2009). *Aile sosyolojisi*. Açılım Kitap. ISBN:978-9944-105-12-5
- 28) Çil, A. (2013). *İsrail’de Toplumsal Yapı: Evlilik ve Aile*. Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Sosyoloji Ve Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

- 29) Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 101-129.
- 30) Feeley, N., Gottfried, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. *Journal of Family Nursing*, 6(1); 9-24.
- 31) Gençtan, E.(2002) İnsan Omak. Matis Yayınları, İstanbul.
- 32) Özbey, S. (2012). Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(1), 43-62.
- 33) Öztop, H., Şener, A., & Güven, S. (2008). Evde bakımın yaşlı ve aile açısından olumlu ve olumsuz yönleri. *Yaşlı sorunları araştırma dergisi*, 1(1), 39-49.
- 34) Kalıncara, V., & Kalaycı, İ. (2017). Yaşlıya Evde Bakım Hizmeti Veren Bireylerde Yaşam Doyumu, Bakım Yüğü Ve Tükenmişlik. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 10(2), 19-39.
- 35) Işık, K. (2013). *Yaşlı hastaya evde bakım verenlerin yaşam doyumları ile bakım yükleri arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler* (Master's thesis, İnönü Üniversitesi).
- 36) Bilgili, N., & Kubilay, G. (2003). Yaşlı bireye bakım veren ailelerin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. *Sağlık ve Toplum*, 13(1), 35-43.
- 37) Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 5(4), 1544-1570.
- 38) Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 7(2), 1-16.

5.2. Kanıt Listesi

1. Ulusoy, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(2).
2. Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 7-35.
3. Candan, G. (2006). 8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

4. Üreyen, S. (2019). Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
5. Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(13), 135-141.
6. Algan, C. (2018). Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi).
7. Tellioğlu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3(1), 127-140.
8. Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 17(39), 59-74.
9. Sakarya, E. (2018). Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
10. Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile ve Evlilik İlişkileri. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, (58), 197-216.
11. Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. Turkish Studies, 5(4), 1544-1570.
12. Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. Biannual Journal of Applied Counseling, 7(2), 1-16.